

2020 03 28 Tekst tbv video 28 maart 2020

Beste mensen,

We kennen allemaal het Taizé-lied 'Ubi caritas et amor'. De volledige tekst luidt: 'Ubi caritas et amor, Deus ibi est', oftewel 'Waar vriendschap is en liefde, daar is God.' Wie het na wil zoeken, het is lied 568a uit ons liedboek. Dat lied wordt heel vaak met voortdurende herhaling gezongen, bijvoorbeeld tijdens de viering van het avondmaal.

Je zou je kunnen afvragen, waarom ik met dit lied begin in deze crisistijd. Welnu, gisteren stond in het dagblad Trouw een groot artikel over een beroemde theoloog-priester, die zich bezighield met de vraag 'Waar is God in deze barre tijden?' Zijn eerste antwoord is: 'We weten het niet.' Dat is het eerlijkste en het nauwkeurigste antwoord volgens deze priester. Als tweede had hij voor christen-gelovigen het voorstel om waar naar Jezus te kijken als rolmodel in periodes van ziekte en misère.

Ik snap de worsteling, van gewone gelovigen en van theologen, over de oorsprong van het kwaad. En over de rol van God als het kwaad volop in ons leven aanwezig is in de vorm van ziekten, beschadigde menselijke relaties, rouw en verdriet. Waar is God dan? En waarom moest alles zo lopen? Waarom grijpt God niet in, bij oorlogen, natuurrampen of epidemieën?

Waarom grijpt God niet in bij deze crisis? Ik kan daar uren over debatteren, en proberen uit te leggen hoe ik daar naar kijk. Maar meestal schiet dat niet echt op.

God is daar waar het goede gebeurt. Ubi caritas et amor, Deus ibi est. In alle goede daden, in alle positieve energie, in alles wat bijdraagt tot een betere wereld, en in alles wat bijdraagt tot Zijn Koninkrijk is Hij aanwezig. En we ervaren dat in deze crisistijd bijna dagelijks. Ik zou bijna zeggen: probeer je af te sluiten voor de stroom aan negatieve informatie, en focus je op het goede, dat je om je heen ziet en merkt. Kinderen maken een kaart of een tekening voor ouderen, je wordt opeens gebeld door een ouderling of zomaar door iemand die je niet kent. De Nieuwsbrief staat bol van allerlei dingen waaruit blijkt, dat we in de Exoduscgemeente naar elkaar omzien, om elkaar geven en proberen met zoveel mogelijk positieve dingen door deze lastige tijd heen te geraken.

Waar is God? Een tegenvraag is altijd goed: Waar is God niet? Nou, ik denk en ik geloof dat Hij in het kwaad en in de negativiteit sowieso al geen behagen heeft, om het maar eens met een oud Bijbels woord te zeggen, en ik kan me dan ook niet voorstellen dat Hij in het kwaad en in de negativiteit aanwezig is, of daarin kan leven, of zichzelf daarin kenbaar kan maken aan ons mensen.

Het is ook een zinloze expeditie om in al het kwaad en al de narigheid die ons kan overkomen te gaan kijken of je daarin iets van God of van Gods hand terug kunt zien. We kunnen beter niet achterom of naar beneden kijken, maar omhoog en vooruit. Het goede wijst ons in de richting van God. Wie barmhartigheid bewijst aan een ander, handelt in de geest van Jezus, in de geest van God. In jouw barmhartige daad klinkt en trilt God mee. In de tranen die je opeens kunnen overrompelen, en waarmee je eindelijk een keer kunt toegeven aan je ellende, in die tranen is Hij aanwezig. In de manier waarop we binnen onze gemeente, toch ook zeker Zijn gemeente, onze onderlinge verbondenheid gestalte proberen te geven: daar is God!

Morgen is het zondag Judica me, doe mij recht, o God! Je zou dat ook kunnen lezen en op je in kunnen laten werken als: 'Laat mij tot mijn recht komen, o God!'. De dichter van deze

psalm voelt zich door alles en iedereen onheus behandeld, zodat hij niet tot zijn recht kan komen. De mensen om hem heen lachen hem uit: 'Waar is dan jouw God?' En hij weet het antwoord natuurlijk wel: bepaald niet in de mensen die hem die vraag stellen. Maar God is te vinden in de tempel, in gemeenschap van alle gelovigen. God is daar waar mensen aan Hem en aan elkaar het goede doen. En hoe langer en intensiever je je bezighoudt met het goede doen en daarin de weg van God te bewandelen, hoe verder die vragen naar het kwaad en de negativiteit op de achtergrond raken. En door alle narigheid en zwaarigheid heen komt de weg van de dichter van Psalm 43 uit bij Gods altaren, bij Gods licht en Gods waarheid, en hij sluit zijn gedicht af met deze woorden:

Hij doet weldra de morgen dagen.

Ja, ik zal zingen tot zijn eer:

mijn herder is de Heer.

Morgen zingen we deze psalm met elkaar. En ik zal hem nu alvast voor jullie allemaal ten gehore brengen.